

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta architektury
Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce: FA-DIP0037/2013
Ústav: Ústav navrhování V.
Student(ka): **Bc. Tomáš Krempaský**
Studijní program: Architektura a urbanismus (N3501)
Studijní obor: Architektura (3501T002)
Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.**
Konzultanti diplomové práce:

Akademický rok: **2013/14**

Název diplomové práce:

Bydlení na starém Brně - architektonicko urbanistická studie

Zadání diplomové práce:

Staré Brno, dnes brněnská městská část a katastrální území, je nestarším dominantním kontinuálně osídleným sídelním útvarem v prostoru dnešního Brna. I v současnosti má mnohé atributy městského centra, ale také značně nesourodou a zástavbu s množstvím proluk a „brownfieldů“, které jsou výrazným potenciálem dalšího rozvoje i výzvou pro architektonický „zásah“.

Na místě vytypovaném v předdiplomní práci přetvořte či vhodně doplňte stávající urbanistickou strukturu tak, aby přispěla k nalezení věrohodného obrazu Starého Brna.

Řešte zde dům/skupinu domů odpovídající soudobým požadavkům na bydlení a související funkce.

Rozsah grafických prací:

Situace širších vztahů s napojením areálu na systém funkčního využití a komunikační síť Brna.

Urbanistická situace v měřítku cca 1:1000.

Půdorysy, pohledy a řezy navrhovaného souboru a souvisejících prostranství v měřítku cca 1:200 (1:100).

Model.

Perspektivní pohledy.

Stručná průvodní zpráva s vysvětlením ideje návrhu a základními plošnými a objemovými ukazateli.

Seznam odborné literatury:

Architecture of Change : Sustainability and Humanity in the Built Environment . Edited by Kristin and Lukas Feireiss. Berlin : [s.n.], 2008. 304 p. ISBN 978-3-89955-211-9.

BOEIJENGA, Jelte; MENSINK, Jeroen. Vinex atlas. Rotterdam : Studio Joost Brootens, 2008, ISBN: 304 p. 978-90-6450-594-2.

FERNÁNDEZ PER, Aurora; ARPA, Javier. Density projects : 36 new concepts on collective housing. Vitoria-Gasteiz (Spain) : A+t ediciones, 2007. 397 s. ISBN 978-84-612-1335-1.

FRENCH, Hilary. New Urban Husing. London : Laurence King Publishing, 2006. 192 p. ISBN 987-1-85669-454-4.

GEHL, Jan. Cities for People . 1 ed. Copenagen : 2010. ISBN 978-159726-573-7.

KRIER, Léon. Architektura - volba nebo osud. Praha : Academia, 2001. 189 s. ISBN 80-200-0012-7.

Manual of Collective Housing. Edited by Jose Mária de Lapuerta. 1 ed. Barcelona : Actar, 2007. 223 p. ISBN 9788496954151.

Termín zadání diplomové práce: 24.2.2014

Termín odevzdání diplomové práce: 19.5.2014

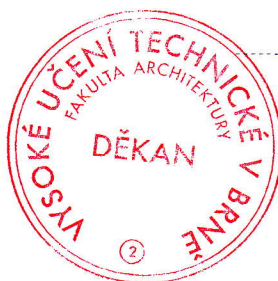
Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Tomáš Krempaský
Student(ka)

doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Karel Havlíš
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 24.2.2014

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.
Děkan

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Témou mojej diplomovej práce je bývanie v starom Brne v katastrálnom území Staré Brno. V súčasnosti sa vybrané územie nachádza na mape brownfiedlu mesta Brno a otázka jeho osudu sa stáva aktuálnou témou.

Pre návrh úspešnej revitalizácie územia je nutné sa zamyslieť nielen nad miestnym kontextom, ale aj nad problematikou udržateľného rozvoja v celej šírke, v súvislosti so súčasnou situáciou v spoločnosti a vízie jej budúcnosti. Preto vo svojej diplomovej práci sa snažím zodpovedať na nadchádzajúce otázky.

1/ Čo v dnešnej dobe znamená udržateľnosť?

2/ Ako, ovplyvnený myšlienkami udržateľnosti, pristúpiť k mestskému plánovaniu?

3/ Akú novú úlohu a funkciu by malo mať navrhnuté územie?

4/ Ako návrh územia zapojiť do existujúcej mestskej štruktúry?

5/ Ako premeniť upadnuté územie v udržateľnú, živú a zdravú mestskú štruktúru?

Pri územnej plánovaní som kladol dôraz z hľadiska udržateľného rozvoja na dve funkcie. Na jednej strane podporovať potrebný smer rozvoja a odstraňovať jeho prekážky. Na druhej strane chrániť prírodné a kultúrne hodnoty v území, ktoré sú nenahradiťelné a neobnoviteľné. Obidve úlohy som sa snažil udržať v rovnováhe, pretože skĺznutím do niektorého extrému, by mohlo blokovať potrebný ekonomický a sociálny rozvoj alebo naopak podporovať rozvoj bez zábran, pričom by som bol nútený obetovať nenahradiťelné prírodné a kultúrne hodnoty.

Existuje viac modelov udržateľných urbanných foriem, avšak niektoré rysy sú spoločné. Ja som sa rozhodol vo svojom návrhu pre vytvorenie kompaktnej mestskej štruktúry s rozmanitými funkciami a prepojením siete ulíc s podporou systému verejnej dopravy, s kontrolou kvality prostredia a s vysokou úrovňou miestnej správy a zakomponovanie zelene s využívaním pasívnych solárnych ziskov.

Okrem sledovania aspektu ekonomickej a ekologickej udržateľnosti miest sa do centra môjho záujmu dostáva sociálny koncept. Ten je spojený s zvýšeným záujmom o jednotlivca a snahou spoločnosti zapojiť ho do života mesta. Môj zámer vychádza z poznatku že, zmeny skladby spoločnosti sa odzrkadľujú v spôsobe bývania. Sociálne formy bývania prestávajú byť chápané ako bývanie pre najchudobnejších. V snahe predísť vzniku „ghetto efektu“ som sa rozhodol sociálne slabšie rodiny premiešať s ostatnými sociálnymi skupinami. Výsledkom sa funkčne aj formálne prejavil v obytnom súbore, ktorý je zložený z bytov rôznych veľkostí a kvalít. Okrem základnej občianskej vybavenosti sa vytvára aj špecifická občianska vybavenosť určená len obyvateľom príslušnej obytnej zóny, ktorej úlohou je posilniť sociálne väzby a umožniť obyvateľom vytvoriť pocit spolupatričnosti.

Verejnosť je vo väčšej miere zapojená do tvorby obytného prostredia. Väčšia miera participácie sa prejavuje v spôsobe užívania priestoru, zvýšení jeho kvalít a významu.

Z hľadiska ekonomického prístupu som sa snažil o efektívne využívanie pôdy zvyšovaním hustoty zástavby, čím sa zvyšuje jej hodnota. Vysoká hustota stimuluje ekonomickú aktivitu (*ren koolhass*). Lepšie využívanie pôdy vplýva na ceny a dostupnosť bytu. Rôznorodá veľkostná skladba bytov v rámci obytných štruktúr tiež zvyšuje hodnotu. Vertikálna segregácia funkcií (občianska vybavenosť v parteri, obytná vo vyšších podlažiach) predchádza vzniku monofunkčných území, v ktorých život prebieha iba v určitom čase. Práve naopak, vhodné je urbanistické štruktúry komponovať tak, aby život v nich fungoval 24 hodín denne. Iné funkčné využitie ako

výhradne obytné zvyšuje náklady na výstavby i prevádzku a preto je potrebné vhodne zhodnotiť funkcie podľa rôznych príjmových oblastí. Pre oblasti z nižších príjmov je charakteristická integrácia s technickou vybavenosťou, a druhej strane obytné štruktúry, ktoré sú obývané vyššími príjmovými skupinami, sú dopĺňané komerčnou vybavenosťou, pretože ich kúpyschopnosť je vyššia.

Zodpovedný prístup k životnému prostrediu by mal byť samozrejmosťou v súčasnom plánovaní obytných súborov. V mojom návrhu som sa snažil vhodne navrhnuť urbanistickú štruktúru vysokej hustoty a tak ponúknuť rôznu funkčnú skladbu, kombináciu priestorov, ich logickú nadväznosť a dostupnosť. Snažil som sa minimalizovať potrebu automobilovej dopravy a podporovať využívanie mestskej hromadnej dopravy.

Z ekologického hľadiska som hľadal možnosti ako maximálne možné využívať prírodných danosti vytypovanej lokality a pri výstavbe aplikovať miestne materiály. Z tohto dôvodu som sa rozhodol pre drevenú konštrukciu plášťa. Vhodnou orientáciou budovy voči svetovým stranám či ich dostatočné odstupy som dopomohol vzniku hodnotnejších exteriérových a predovšetkým interiérových priestorov, zvyšujúc ich kvalitu a komfort. Práve pri vysokej hustote zástavby obytného súboru je potrebné plánovanie jej výstavby, harmonické komponovanie zastavaných plôch a otvorených na druhej strane.

Energetická efektívnosť urbanistických štruktúr je regulovateľná, s dostatočným množstvom zelene, ktorá filtruje vzduch či zachytáva zrážkovú vodu v území a jej následne použitie na ochladzovanie urbanistických štruktúr v letnom období pridáva obytným štruktúram na ich kvalite, minimalizácia a vhodné uskladňovanie odpadkov a celková regulácia mikroklimy v obytnom prostredí skvalitňuje obytné prostredie.

Práve obytné štruktúry vysokej hustoty môžu mať negatívne dopady na životné prostredie. Jeho ochrana je mimoriadne dôležitá, pre správne fungovanie urbanistických štruktúr a teda miest.